

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑ - ๒๔/๒๕๕๗

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ศาลปกครองส่งคำโต้แย้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ หรือไม่

ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองนครราชสีมาและศาลปกครองสงขลา ส่งคำโต้แย้งของคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง รวม ๒๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ ดังนี้

๑. คำร้องที่หนึ่ง นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๒/๒๕๕๕ โดยฟ้องว่า เป็นผู้สมัคร
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕
โดยได้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัดสกลนคร ได้หมายเลข ๑๕
พรรคเสรีธรรม ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดี ได้ประกาศผลการเลือกตั้งให้นายเสรี สาระนันท์ ผู้สมัคร
รับเลือกตั้ง หมายเลข ๗ พรรคไทยรักไทย เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัด
สกลนคร ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง ว่า นายเสรี
สาระนันท์ ได้รับการเลือกตั้งโดยไม่สุจริต แจกจ่ายทรัพย์สิน และสิทธิประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตน ตลอดจนรายงานค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งอันเป็นเท็จ
ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งการกระทำดังกล่าวมีลักษณะและพฤติการณ์เป็นการฝ่าฝืนพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลการวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดี
มีคำสั่งให้ยกคำร้องของผู้ฟ้องคดีโดยคำสั่งดังกล่าวมิได้ทำเป็นหนังสือแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า
คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๘๕/๕ อีกทั้งยังไม่ได้รับความเป็นธรรมในการสืบสวนข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาต่างๆ ของผู้ถูกฟ้องคดี จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ เพื่อขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่งประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัด สกลนคร

๒. มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัดสกลนคร ศาลปกครองกลาง ได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดีว่าศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กรอิสระที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจกึ่งตุลาการซึ่งเป็นอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด มีสภาพเสร็จเด็ดขาดประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กรอิสระ รัฐบาล ไม่สามารถควบคุมดูแลหรือสั่งการได้ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วย่อมเป็นอำนาจอิสระ เด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องต่อศาลปกครองไม่ได้ และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีเจตนาให้การวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นที่สุด และเด็ดขาด เพราะหากเจตนารมณ์ของกฎหมายให้อำนาจแก่ศาลใดโดยเฉพาะแล้วก็จะบัญญัติไว้ โดยชัดแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงโต้แย้งว่าบทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๒ แห่งพระราช บัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่า มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่ง คำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๒. คำร้องที่สอง นางพรรณประภา อินทวิทย์นันท์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการ การเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๐๗/๒๕๕๕ โดยฟ้องว่า เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ โดยได้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดี ได้ประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่น คำร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง ว่า นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล ได้รับ

การเลือกตั้งโดยไม่สุจริตในการซื้อเสียง และพฤติกรรมส่อในทางทุจริตในวันเลือกตั้งและในวันนับคะแนน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงโดยพลันตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือที่ ลต ๐๒๐๒/๗๘๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ส่งคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๖๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ไปให้ผู้ฟ้องคดี โดยคำวินิจฉัยดังกล่าวมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่สามารถเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล ได้ เพราะเกินกำหนด ๑ ปี นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง อีกทั้งการดำเนินการ สอบสวนก็ไม่ถูกต้องเนื่องจากไม่เคยแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีมาให้ถ้อยคำและนำพยานหลักฐานมาเพิ่มเติม แต่อย่างไร การสอบสวนไม่ครบประเด็นโดยเฉพาะไม่นำผลการสืบสวนสอบสวนของพันตำรวจเอก ชนะ พ่วงใส ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ชุดสืบสวน ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีแต่งตั้งให้ไปทำการสอบสวนและมีความเห็น ว่าควรเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล ไปพิจารณา จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธี การพิจารณาการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. เพิกถอนคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑๖๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีนำคำร้องเรียนและคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดบุรีรัมย์ มาสอบสวนพิจารณาใหม่ให้ครบทุกคำร้อง เพื่อความเป็นธรรม แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดี ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กรอิสระที่เกิดขึ้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจ กึ่งตุลาการซึ่งเป็นอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด มีสภาพเสร็จเด็ดขาด ประกอบกับ

ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์การอิสระ รัฐบาลไม่สามารถควบคุมดูแลหรือสั่งการได้ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วย่อมเป็นอำนาจอิสระเด็ดขาดผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องต่อศาลปกครองไม่ได้ และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีเจตนาให้การวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นที่สุดและเด็ดขาดเพราะหากเจตนารมณ์ของกฎหมายให้อำนาจแก่ศาลใดโดยเฉพาะแล้วก็จะบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงโต้แย้งว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๓. คำร้องที่สาม นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตย ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่ ๒ และเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขดำที่ ๘๖๔/๒๕๔๕ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพรรคการเมืองที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๕ ในปี ๒๕๔๔ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมืองให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒,๑๘๗,๗๐๐ บาท ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๔๘๖ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๔ แต่ต่อมาเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ (๒๕) เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔ ให้ชะลอการจ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๔ รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๔ ของผู้ฟ้องคดี ไว้ก่อนจนกว่าจะสอบสวนกรณีร้องเรียนการดำเนินการของผู้ฟ้องคดีที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายจะได้ข้อยุติ แต่ในปี ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมืองให้ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๑,๕๐๓,๘๐๐ บาท ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๘๕๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีจึงได้จัดทำแผนงานและโครงการเพื่อเบิกเงินสนับสนุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ยอมโอนเงินเข้าบัญชีของผู้ฟ้องคดีโดยอ้างว่า มีปัญหาบางประการ ผู้ฟ้องคดี

จึงได้มีหนังสือ ที่ ทปต ๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ และหนังสือ ที่ ทปต ๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๕ ติดตามทวงถามจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จนเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ ลต (ทพพ) ๐๔๐๒/๓๐๔๐ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยเหตุที่ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาฝ่าฝืนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้วตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ และเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๖ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ และข้อ ๑๕ ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ จึงให้ผู้ฟ้องคดีระงับการดำเนินงานและการเบิกจ่ายตามแผนงานและโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๔ และประจำปี ๒๕๔๕ รวมทั้งระงับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๔ และประจำปี ๒๕๔๕ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ และเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ถูกต้องและขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายตามมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่มีตัวบทกฎหมายใดให้อำนาจสั่งระงับการดำเนินงานทางการเมืองของพรรคการเมืองได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การปฏิบัติของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ละเลยเพิกเฉยและมีเจตนาที่จะหวังเหนี่ยวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต้องหยิบยืมเงินจากแหล่งอื่นมาจ่ายสำรองเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรค จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งชะลอการเบิกจ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๔

๒. เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีระงับการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงิน ประจำปี ๒๕๔๕

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ทำคำให้การแก้คดีว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กรอิสระที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดไว้ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ยอมเป็นอิสระและเด็ดขาด ผู้ใดจะกล่าวหาฟ้องร้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลปกครองไม่ได้ อีกทั้ง มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลาง จึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๔. คำร้องที่สี่ นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางตามคดีหมายเลขดำที่ ๖๘๕/๒๕๔๕ โดยฟ้องว่าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดชัยภูมิ ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศรับรองการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ให้นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดชัยภูมิ ผู้ฟ้องคดี จึงได้ยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดชัยภูมิ และกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดชัยภูมิ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานการเลือกตั้ง โดยไม่ชอบ แจกบัตรคิวการรับหีบบัตรเกิน วางหีบบัตรในที่ลับตาปราศจากการควบคุมจากคณะกรรมการวางตัวไม่เป็นกลางปล่อยให้มิชชันนารีผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้ามาถ่ายรูปในเขตเลือกตั้ง จงใจนับคะแนน ให้ผิดไปจากข้อเท็จจริง และการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ประกาศ และหรือระเบียบบังคับว่าด้วยการจัดการเลือกตั้ง ผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นหนังสือร้องเรียนกรณีดังกล่าวมาแล้วหลายครั้ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดี กลับไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวน เพื่อหาข้อเท็จจริงโดยไม่ชักช้า กลับประวิงเวลาให้ล่าช้าจนเวลาล่วงเลยจนครบกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ประกาศรับรองการเลือกตั้ง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีได้วินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดีแต่ไม่ได้แจ้งหรือชี้แจงให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด กลับประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ จำนวน ๑๒ จังหวัด ๑๔ เขตเลือกตั้ง โดยไม่มีเขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดชัยภูมิ นอกจากนี้การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดี ก็มีมาตรฐานแตกต่างจากสำนวนคำร้องคัดค้านของบุคคลอื่น ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๕ เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังนี้

๑. เพิกถอนคำวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีในสำนวนการเลือกตั้งเขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดชัยภูมิ

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดีใหม่ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยให้ยึดถือสำนวนอื่นที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่ที่เพิกถอนสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ใบแดง)

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดชัยภูมิใหม่

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดีว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กระอิสระที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจกึ่งตุลาการซึ่งเป็นอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด มีสภาพเสร็จเด็ดขาด ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กระอิสระ รัฐบาลไม่สามารถควบคุมดูแลหรือสั่งการได้ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วย่อมเป็นอำนาจอิสระเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องต่อศาลปกครองไม่ได้และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีเจตนาให้การวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นที่สุดและเด็ดขาด เพราะหากเจตนารมณ์ของกฎหมายให้อำนาจแก่ศาลใดโดยเฉพาะแล้วก็จะบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงโต้แย้งว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๘ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่า มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๕. คำร้องที่ห้า นายถวิล ไพรสมณต์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๐/๒๕๔๕ โดยฟ้องว่า เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๓๔ กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ หมายเลข ๑๖ ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งว่า นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย หมายเลข ๗ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๓๔ กรุงเทพมหานคร ผู้ฟ้องคดีได้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ ๓๔ ตามความในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้ยื่นเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ว่า การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๓๔ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เพราะนายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งได้กระทำความผิดกฎหมาย โดยการแจกสิ่งของแก่ประชาชนและมีการขู่เข็ญ ใช้อิทธิพลขัดขวางการหาเสียงเลือกตั้งของผู้ฟ้องคดี และต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือคัดค้านการเลือกตั้งอีกในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่านายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งกระทำความผิดกฎหมายโดยใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด คือ เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) และรายงานค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งไม่ตรงกับความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศว่ามี ๑๔ เขตเลือกตั้งทั่วประเทศที่จะมีการเลือกตั้งใหม่ ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ แต่ปรากฏว่า ไม่มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ ๓๔ กรุงเทพมหานคร ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยกคำร้องคัดค้าน ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องยังศาลปกครองกลาง เพื่อให้ศาลปกครองพิพากษาสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยกเลิกคำสั่งยกคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี เพื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้พิจารณาเพิกถอนการรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อไป

ศาลปกครองกลางรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้คู่กรณีทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้วปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติมตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ คัดค้านว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนด บทบัญญัติดังกล่าวจึงใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๖. คำร้องที่หก นายศรัณย์ ศรัณย์เกตุ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๖๑/๒๕๕๔ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดอุดรธานี พรรคไทยรักไทย หมายเลข ๗ ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ และได้คะแนนสูงสุดในเขตเลือกตั้ง

แต่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งมีผู้ยื่นคำร้องต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกฟ้องคดี ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยรีบเร่ง จนผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำหลักฐานไปพิสูจน์กับคณะกรรมการ ตรวจสอบได้ ทำให้คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีวินิจฉัย และในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ มีการตัดชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยผู้ถูก ฟ้องคดีมิได้แจ้งหรือมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฟ้องคดี ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำวินิจฉัยสั่งการ ที่ ๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฟ้องคดีเป็นเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการ กระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองกลางสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยสั่งการของ ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีประกาศชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากไม่ สามารถกระทำได้อ้างขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเพิกถอนการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีประกาศเลือกตั้งใหม่โดยไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะมีสิทธิได้รับเลือกตั้งใหม่

ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ ไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองกลางต่อ ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ศาลปกครองมีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาหรือ มีคำสั่งได้ จึงมีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการต่อไป

ศาลปกครองกลางได้รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณา และได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยให้คู่กรณีทำ คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติม ตามหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ คัดค้านว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณา พิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่ารัฐธรรมนูญ กำหนด ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง คำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนายศรัณย์ ศรัณย์เกตุ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย หมายเลข ๗ เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดอุดรธานี แต่โดยที่ ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติคำว่า หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่า มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๗. คำร้องที่เจ็ด นายตุลภาค ประเสริฐศิลป์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๕๖/๒๕๕๔ โดยฟ้องว่าผู้ฟ้องคดี ได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ต่อมา ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๐๑๔.๐๔๔๐/๒๐๕๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม มิให้ได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒ (๑๓) ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๑๔.๐๔๔๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ฟ้องคดีโดยยืนยันว่า ผลการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามมิให้เสนอชื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นของผู้ฟ้องคดี ที่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ลต ๐๐๑๔.๐๔๔๐/๒๐๕๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ นั้น ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๖ และมาตรา ๑๓๗ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมาตรฐานสูงกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพราะเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดขององค์กรและต้องวางตัวเป็นกลาง ทางการเมืองเป็นที่ประจักษ์จึงได้บัญญัติคุณสมบัติที่เจาะจงดังกล่าวเฉพาะคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้ง ๕ คน เป็นหลัก มิได้หมายถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ข้อ ๑๒ (๑๓) ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๑๓๖ ถึงมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญ จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งดังนี้

๑. ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๒ (๑๓)

๒. ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิในการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เหมือนบุคคลอื่นๆ ด้วยความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ

ศาลปกครองกลางได้รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณา และได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยให้คู่กรณีทำ คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติม ตามหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ คัดค้านว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณา พิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่ารัฐธรรมนูญกำหนด และผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำแถลงตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ขอให้ศาลปกครองกลาง ส่งข้อโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญและรอการพิจารณาคดี ไว้ก่อนจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะได้มีคำวินิจฉัย ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๒ (๑๓) และให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิในการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเหมือนบุคคลอื่นๆ ด้วยความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า บทบัญญัติใน มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติคำว่า หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่ามาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญ กำหนด จึงใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิพากษาคดี ไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๘. คำร้องที่แปด นายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรคพลังมหาชน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ นายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ ๒ และคณะกรรมการกองทุนเพื่อการ พัฒนาพรรคการเมือง ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขดำที่ ๕๒๕/๒๕๔๕ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยได้รับจดทะเบียนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดสรรเงินสนับสนุนเป็นรายปีจากกองทุนเพื่อการพัฒนา

พรรคการเมืองให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยในปี ๒๕๕๒ ได้รับเงินสนับสนุนจำนวน ๕๘๕,๒๐๐ บาท ปี ๒๕๕๓ ได้รับจำนวน ๕๖๕,๐๐๐ บาท และปี ๒๕๕๔ ได้รับจำนวน ๓๐๒,๖๐๐ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๓ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้ชะลอการเบิกจ่ายเงิน ที่ได้รับจากการจัดสรรประจำปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ไว้ก่อนจนกว่าการสอบสวนการร้องคัดค้าน การดำเนินการของผู้ฟ้องคดีที่ได้แก้ไขข้อบังคับพรรค และเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรค ไม่เป็นไปตาม ข้อบังคับจะได้ข้อยุติ และได้แจ้งมติดังกล่าวไปให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๑๗๑๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบเมื่อประมาณวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ (๒๕) เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ ให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๒, ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ ออกไปอีกจนกว่าการสอบสวนจะแล้วเสร็จ โดยได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔.๑/๕๖๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับทราบเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติให้ชะลอการจ่ายเงินสนับสนุนของผู้ฟ้องคดีทั้ง ๓ ปี ดังกล่าว โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีมีเหตุต้องเลิกหรือยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ (๕) ประกอบ มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ สืบเนื่องจาก เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ เற்றுญิกของผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ คัดค้าน การแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติม โดยอ้างว่าการประชุมใหญ่ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ไม่ถูกต้องเพราะมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบ ๑๐๐ คน ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าวไม่ถูกต้องและไม่ชอบธรรม ประกอบกับในข้อ ๓ ของประกาศ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ให้คำนิยาม “พรรคการเมือง” หมายความว่า พรรคการเมืองที่คณะบุคคลรวมกันจัดตั้ง โดยได้รับการจัดตั้งและได้ดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น พรรคการเมืองที่จะได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จะต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน และมี สาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๔ สาขา (ภาคละ ๑ สาขา) เท่านั้น แต่ในมาตรา ๔ แห่งพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คำนิยาม “พรรคการเมือง”

หมายความว่า พรรคการเมืองที่คณะบุคคลรวมกันจัดตั้งโดยได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเท่านั้น คำนิยาม “พรรคการเมือง” ในประกาศข้อ ๓ ดังกล่าว จึงเป็นการกำหนดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จนเป็นเหตุให้พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ไม่มีโอกาสได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง อีกทั้งประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวในข้อ ๒๔ (๒) กำหนดว่า พรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนต้องส่งคืนเงินสนับสนุนด้วยเหตุอยู่ในระหว่างนายทะเบียนหรืออัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนที่ไม่เป็นคุณต่อพรรคการเมือง โดยกำหนดให้คืนเงินสนับสนุนตั้งแต่นายทะเบียนหรืออัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งที่มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้พรรคการเมืองที่ต้องส่งเงินสนับสนุนคืน น่าจะหมายถึงพรรคการเมืองที่ถูกดำเนินการครบถ้วน กล่าวคือ ถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองแล้วเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัย ดังนี้

๑. ยกเลิกมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ได้มีมติให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีและให้ส่งจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี

๒. ยกเลิกข้อ ๓ คำนิยาม “พรรคการเมือง” ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๓. ยกเลิกข้อ ๒๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายเช่นกัน

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องเฉพาะข้อหาว่ามีมติให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๕๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อหาว่า ข้อ ๒๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่รับฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ทำคำให้การแก้คดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่แทนในการจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมืองและ

ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินลงทุนหมุนเวียนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในการกำกับดูแลของรัฐบาลตามมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญ อีกทั้ง มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลาง จึงขอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๕. คำร้องที่เก่า รองศาสตราจารย์ ชูชาติ อารีจิตรานุสรณ์ กับพวกรวม ๕ คน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กับพวกรวม ๓ คน ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เลขรับที่ ๐๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อมาคดีโอนมายังศาลปกครองกลาง ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๖๕/๒๕๕๔ โดยผู้ฟ้องคดี ทั้ง ๕ ฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งที่ ๓๕๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ยกเลิกบัญชีประกอบคำสั่งที่ ๑๐๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นผลให้ผู้ฟ้องคดี ทั้ง ๕ ซึ่งเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยไม่มีการไต่สวนหาข้อเท็จจริงจากผู้ฟ้องคดี หรือแจ้งมูลความผิดให้ทราบ และได้มีคำสั่งที่ ๔๑๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นชุดใหม่ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม และอาจฝ่าฝืนต่อข้อบัญญัติของกฎหมาย จึงขอให้พิจารณาให้ความเป็นธรรมโดยขอให้ดำเนินการดังนี้

๑. สั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งที่ ๓๕๕/๒๕๕๓ ซึ่งให้ยกเลิกบัญชีรายชื่อผู้ฟ้องคดีทั้ง ๕

๒. สอบสวนการใช้อำนาจที่ไม่เหมาะสมและการออกคำสั่งที่อาจผิดกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดี

๓. ขอให้ตรวจสอบคำสั่งที่ ๔๑๐/๒๕๕๓ ว่ามีความเหมาะสมเป็นธรรมถูกต้องตามกฎหมาย หรือขัดกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือไม่อย่างไร

๔. ขอให้พิจารณาสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีคนละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองกลางพิเคราะห์แล้วเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาทในคดีนี้ จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเฉพาะข้อหาที่ฟ้องสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทรวงการคลังเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้คู่กรณีทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติมตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ คัดค้านว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่ารัฐธรรมนูญกำหนด ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งที่ ๓๕๕/๒๕๔๓ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าคนละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แย้งว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติคำว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่ามาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๐. คำร้องที่สืบ นายโกวิท สุรัสวดี ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑ และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓๐ กรุงเทพมหานคร ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐๕/๒๕๔๔ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีชอบ อันอาจเปิดโอกาสให้มีการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้ ผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านการประกาศผลการเลือกตั้งและได้ร้องเรียนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบการทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ดำเนินการตรวจสอบการทำงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จนมีผลให้มีความผิดไม่พบการกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๓๐ กรุงเทพมหานคร และไม่ให้มีการนับคะแนนใหม่ จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ ๓๐ กรุงเทพมหานคร โดยในชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลปกครองกลางพิเคราะห์แล้ว

เห็นว่ากรณีอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นเรื่องที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งอันมีสภาพเสร็จเด็ดขาด ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ จึงได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ กลับคำสั่งของศาลปกครองกลาง โดยให้รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและดำเนินการต่อไป ในชั้นแสวงหาข้อเท็จจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และคำแถลงลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ตัดฟ้องว่าบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งศาลจะนำมาใช้บังคับในคดีนี้ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ศาลปกครองเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ศาลปกครองกลางพิเคราะห์แล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด นั้น เป็นบทบัญญัติที่ศาลต้องนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ และไม่ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงต้องด้วยมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่งความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันปรากฏในคำให้การเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และคำแถลงลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๑. คำร้องที่สิบเอ็ด นายวัชรินทร์ เกตewanดี ที่ ๑ นายวิม บุตรชัยงาม ที่ ๒ นายชัยกฤต กิตติอุดมพิทยา ที่ ๓ นายลอยลม จันทาสี ที่ ๔ พันตำรวจโท ทรงเดช ผาจันทร์ ที่ ๕ และนายประสิทธิ์ นนทการ ที่ ๖ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ที่ ๒ และคณะกรรมการสภาการศึกษาวิชาการทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๗๒๔/๒๕๔๔ และศาลได้เรียกพลเอก อาทิตย์ กำลังเอก เป็นผู้ร้องสอดในคดีนี้โดยผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีทั้งหกและผู้ร้องสอดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเขตเลือกตั้งจังหวัดเลย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

เป็นผู้ดำเนินการในการเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าผู้ร้องสอดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับรองผลการเลือกตั้งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งหกเห็นว่า ตามมาตรา ๑๒๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้ว่า ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า แต่ผู้ร้องสอดสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษา ๓ ปี ได้รับวุฒิปริญญาตรีเพียงใบประกาศนียบัตรยังไม่ได้รับวุฒิปริญญาตรี ผู้ร้องสอดจึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับสมัครผู้ร้องสอดทั้ง ๆ ที่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติจนทำให้ผู้ร้องสอดได้รับการเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับรองผลการเลือกตั้งดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๒๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือตอบข้อหารือ เรื่องวุฒิการศึกษาของผู้ร้องสอดไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือที่ ๓๕/๔๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่ว่าในกรณีของผู้ร้องสอดซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ก่อนที่พระราชบัญญัติกำหนดวิถยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑ จะมีผลใช้บังคับจึงมีสิทธิและศักดิ์แห่งปริญญาตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวทุกประการ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ สามารถกระทำได้เพราะเรื่องดังกล่าวยังไม่ได้นำเข้าสู่การพิจารณาของสภาการศึกษาแต่อย่างใด ทั้งยังเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่แจ้งไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือสภาการศึกษาวิชาการทหาร ที่ ๓๐/๔๓ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังไม่ได้มีการจัดประชุมและไม่มีการอนุมัติปริญญาบัตรให้แก่ผู้ร้องสอด แต่กลับออกหนังสือรับรองวุฒิการศึกษาของผู้ร้องสอดต่อผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หลงเชื่อรับสมัครผู้ร้องสอดในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. มีคำสั่งเพิกถอนการเลือกตั้ง การรับรองผลการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภาของจังหวัดเลย ที่เกี่ยวข้องกับผู้ร้องสอด

๒. มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของจังหวัดเลย
ขึ้นใหม่แทนผู้ร้องสอด

๓. มีคำสั่งเพิกถอนหนังสือสภาการศึกษาวิชาการทหารที่ ๓๕/๔๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน
๒๕๔๒ และมีคำสั่งให้หนังสือฉบับดังกล่าวเป็นโมฆะ

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยให้คู่กรณี
ทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำให้การของผู้ร้องสอดแล้วปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดี
ทั้งสามได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติม ฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับ
คำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาเนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราช
บัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขต
อำนาจหน้าที่ของศาลปกครองไว้เกินกว่า มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้
ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่ง
คำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
วรรคหนึ่ง

๑๒. คำร้องที่สิบสอง นายณรงค์กร ชวาลสันตติ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๒๘/๒๕๔๕ โดยผู้ฟ้องคดี
ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคไทยรักไทยและได้รับเลือก
จากประชาชนให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ แต่เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๕
ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาว่าเมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้ฟ้องคดีได้จัดเลี้ยง
และแจกเงินให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประมาณ ๑,๐๐๐ คน คนละ ๑๐๐ บาท ที่หมู่บ้านกกโอ ตำบล
หนองไขว่ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นบ้านของผู้ฟ้องคดีเพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้ง
ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และในวันเดียวกันนั้น ผู้ฟ้องคดีได้เข้าให้ปากคำต่อผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
ประกอบหนังสือชี้แจง ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๕ โดยปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งหมด ต่อมา วันที่ ๑๘
มกราคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำวินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฟ้องคดีในฐานะ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ เขตเลือกตั้งที่ ๔ เป็นเวลา ๑ ปี ตามคำวินิจฉัยสั่งการ
ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๗/๒๕๔๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีมิได้รับฟังหรือนำพยานและคำชี้แจง

ของผู้ฟ้องคดีมาประกอบข้อกล่าวหาแต่เชื่อตามคำร้องเรียนดังกล่าว คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียงและสิทธิในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตลอดจนสิทธิในการเลือกตั้ง ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอน คำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้คู่กรณี ทำคำให้การ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้การ ลงบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่า ศาลปกครอง ไม่มีอำนาจรับคำฟ้อง เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจ หน้าที่ของศาลปกครองไว้เกินกว่า มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนดจึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่ง คำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๓. คำร้องที่สืบสาม นายมาโนช เต่งมณีวัฒน์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ และประธานกรรมการการเลือกตั้ง (นายธีรศักดิ์ กรรณสูต) ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๑/๒๕๕๔ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓ (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๔๘๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๒๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓ (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เคยเรียกผู้ฟ้องคดีไปชี้แจงข้อกล่าวหา ว่าปฏิบัติหน้าที่บกพร่องในส่วนใด และลงมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจง ข้อเท็จจริง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง (นายธีรศักดิ์ กรรณสูต) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งนับแต่วันที่ได้อ่านคำสั่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการใดๆ หรือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฉบับลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิกถอนคำสั่งที่ ๒๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓ (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร

ศาลปกครองกลาง เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓ (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร ก็โดยคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามคำนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่อาจเป็นผู้ถูกฟ้องคดีนี้ได้ จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความและให้รับคำฟ้องเฉพาะในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา และได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้คู่กรณีทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้การเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง

๑๕. คำร้องที่สิบสี่ แพทย์หญิงวารุณี ภูริสัมบรรณ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๕๕ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๓๕๕/๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกบัญชีรายชื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ประกอบคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๐๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี โดยไม่มีการไต่สวนแจ้งข้อมูลความผิด แจ้งข้อกล่าวหาและไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจง ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสื่อมเสียชื่อเสียงและเสื่อมสิทธิอันพึงจะได้รับ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นหนังสือที่ ขบ ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อขอให้เปิดเผยข้อมูล ที่มีผู้รายงานการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดีและเปิดเผยรายชื่อผู้รายงานการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดีทุกคน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ยังมีได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวตามหนังสือที่ ขบ ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๓๑๑/๑๘๕๓ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเกี่ยวกับผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า คณะกรรมการ

วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย มีมติให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และรับรองสำเนาถูกต้องให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย ตามคำวินิจฉัยที่ สค ๒๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือที่ ขบ ๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงประธานกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อขอให้เปิดเผยข้อมูลพร้อมกับแนบสำเนาผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าว แต่เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๑/๔๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ยังไม่สามารถส่งเอกสารตามที่ผู้ฟ้องคดียื่นร้องขอได้ เนื่องจากเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลอาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายเลือกตั้งในอนาคต และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดทั้งได้หรือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อขอทราบแนวทางในเรื่องดังกล่าว วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๕ คณะกรรมการกฤษฎีกามีคำวินิจฉัยตามเรื่องเสร็จที่ ๑๖/๒๕๔๕ ว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๒๕/๒๕๔๔ ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอ อย่างไรก็ตามผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองพิจารณากรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอเอกสารหลักฐานดังกล่าวโดยเร็ว ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา และได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้คู่กรณีทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติมแล้วปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ให้การเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนดจึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๕. คำร้องที่สิบห้า นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๘๗๗/๒๕๔๕ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดี เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดศรีสะเกษ ในคราวประกาศเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ต่อมา นายจำนงค์ โพธิสาโร ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งดังกล่าวได้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งครั้งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีมติในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ให้มีการนับคะแนนใหม่ และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนใหม่ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้ประกาศและจัดให้มีการนับคะแนนใหม่ในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๕ ผลการนับคะแนนใหม่ปรากฏว่า นายจำนงค์ ฯ ได้คะแนนเป็นอันดับหนึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ รับรองผลการนับคะแนนใหม่ และประกาศให้นายจำนงค์ ฯ เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดศรีสะเกษ และได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลต (กกต.) ๐๓๐๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๕ เพื่อแจ้งประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งฉบับดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำ คำสั่ง มติ หรือประกาศดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่เป็นธรรม ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เป็นไปตามวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการตรวจคะแนน เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอย่างร้ายแรงและทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องสิ้นสุดจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งดังกล่าว รวมทั้งเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นจำนวนมาก จึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้เพิกถอนรายงานผลการนับคะแนนใหม่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดศรีสะเกษ ของคณะกรรมการนับคะแนนใหม่ ฉบับลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๕

๒. ให้เพิกถอนมติการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๓๕/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่อง ผลการนับคะแนนใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดศรีสะเกษ (วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๕) เสียทั้งสิ้น

๓. ให้เพิกถอนประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการนับคะแนนใหม่ ซึ่งลงนามโดยผู้ถูกฟ้องคดี ฉบับลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ เสียทั้งสิ้นโดยพลัน

๔. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดศรีสะเกษ ให้แล้วเสร็จโดยสุจริตและเที่ยงธรรมภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๗๗๑,๕๖๒.๖๕ บาท (เจ็ดแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยหกสิบสองบาทหกสิบห้าสตางค์)

๖. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ฟ้องคดีทั้งหมด ศาลปกครองกลาง ได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้คู่กรณีทำคำให้การคัดค้านคำให้การ แล้วปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้แก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ ฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ และคำแถลง ฉบับลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โต้แย้งว่าศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณา เนื่องจากบทบัญญัติตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับใช้เกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันบังคับใช้มิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๖. คำร้องที่สืบหก นายสมเกียรติ กิตติธรวุฒิ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๒๕/๒๕๔๕ โดยศาลได้หมายเรียกให้นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล เข้าเป็นผู้ร้องสอดในคดีนี้ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีได้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดกระบี่ เขต ๒ พรรคไทยรักไทย หมายเลข ๗ ส่วนผู้ร้องสอดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขต ๒ พรรคประชาธิปัตย์ หมายเลข ๑๖ ซึ่งการเลือกตั้งทั่วไปดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้กำกับ ควบคุม ดูแลการเลือกตั้ง ผลปรากฏว่า ผู้ร้องสอดเป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในจังหวัดกระบี่ เขต ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับรองให้ผู้ร้องสอดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งในจังหวัดกระบี่ เขต ๒ ตามประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ฉบับลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ามีการกระทำผิด คือ

๑. ก่อนถึงวันเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ร้องสอดได้กระทำผิดตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นหนังสือ ที่ ทรท. กบ. ๒.๐๐๐๕/๔๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งและผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งของผู้ร้องสอด และการกระทำผิดหรือการดำเนินการเลือกตั้งที่ไม่ได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้งเขต ๒ จังหวัดกระบี่ และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกระบี่ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยพลัน และได้ประกาศรับรองให้ผู้ร้องสอดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒. ในระหว่างวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งเขต ๒ จังหวัดกระบี่ ได้แก้ไขจำนวนบัตรเสียของบัตรเลือกตั้งระบบบัญชีรายชื่อโดยผลการจากจำนวน ๓,๕๕๗ ใบ เป็น ๕,๘๘๒ ใบ และผู้อำนวยการการเลือกตั้งเขต ๒ และกรรมการการเลือกตั้งเขต ๒ จังหวัดกระบี่ ยินยอมให้ผู้ร้องสอดเข้าไปในสถานที่นับคะแนนร่วมกำกับการนับคะแนนเลือกตั้ง และในระหว่างวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งเขต ๒ จังหวัดกระบี่ ทำการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่มีบัตรเลือกตั้งเพื่อสับเปลี่ยนบัตรเลือกตั้งให้เป็นคุณแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง

๓. เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีชุดแรกหมดวาระลง ผู้ถูกฟ้องคดีชุดใหม่ที่ปฏิบัติหน้าที่สืบต่อจากผู้ถูกฟ้องคดีชุดแรกไม่ดำเนินการพิจารณาคำร้องคัดค้านโดยไม่ชักช้า โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่กลับดำเนินการพิจารณาคำร้องคัดค้านด้วยความล่าช้า ประวิงเวลาให้ล่วงพ้นกำหนดเวลา ๑ ปี และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีได้วินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดีแล้วแต่ไม่แจ้งผลการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และไม่ชี้แจงแสดงเหตุผลประกอบคำสั่งวินิจฉัยคำร้องคัดค้าน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องเรียนและคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี โดยมีมาตรฐานแตกต่างจากสำนวนคำร้องคัดค้านของบุคคลอื่น ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่เชื่อถือการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องคัดค้าน จึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีในสำนวนการเลือกตั้งจังหวัดกระบี่ เขต ๒

๒. ขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งวินิจฉัยคำร้องคัดค้านใหม่ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยยึดถือสำนวนอื่นที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่ที่เพิกถอนสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ใบแดง)

๓. ขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต จังหวัดกระบี่ เขต ๒ ใหม่

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยให้คู่กรณีทำคำให้การและให้ผู้ร้องสอดทำคำให้การแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การ ฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาเนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองไว้เกินกว่ามาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๓. คำร้องที่สิบเจ็ด นายพรพรมธรรม นุสติ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๓๕/๒๕๕๕ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นหัวหน้าพรรคไทยมั่นคง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หมายเลขประจำตัว ๓ เขตเลือกตั้งที่ ๓ ประจำจังหวัดนครสวรรค์ ได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีว่าได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง “เรื่อง การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้ง” ข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๖ ฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ผ่าฝืนหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตไม่จำเป็นต้องเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันแต่อาจเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์หรือใช้บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่มีบัญชีเปิดไว้ก่อนแล้วก็ได้ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดนครสวรรค์ แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีและนายอนน สัจจะเทพ สมุหบัญชีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ตลอดจนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๕ ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองกลางดำเนินการ ดังนี้

๑. มีคำสั่งว่าผู้ฟ้องคดีหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งไม่ต้องเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันตามประกาศกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. ขอให้สั่งว่าประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง “เรื่อง การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้ง” ข้อ ๘ ข้อ ๙ ฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ไม่ชอบหรือขัดหรือแย้งหรือละเมิดสิทธิและเสรีภาพหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพหรือไม่จำเป็นหรือเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมุหบัญชี

๓. ขอให้ยกเลิกประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง “การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของสมุหบัญชี” ข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๔ ของประกาศ ฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ หรือทั้งฉบับ

ศาลปกครองกลางได้รับคำฟ้องไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริง โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การแก้คำฟ้องปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การตามหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖ คัดค้านว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากบทบัญญัติตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับใช้เกินกว่ารัฐธรรมนูญกำหนดจึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๘. คำร้องที่สืบแปล นางกานดา รัตนวิจารณ์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๖๘๒/๒๕๔๕ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ ประจำจังหวัดสกลนคร หมายเลข ๗ สังกัดพรรคไทยรักไทย ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป ฉบับลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ โดยในระหว่างวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ จนถึงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๔ นายเกษม อุประ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ ประจำจังหวัดสกลนคร หมายเลข ๕ สังกัดพรรคความหวังใหม่ ได้มีพฤติการณ์อันมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง และนับตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันทำการเลือกตั้งทั่วไป จนถึงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันเสร็จสิ้นการนับคะแนน มีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่ามีได้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งให้เที่ยงธรรมโปร่งใส ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นร้องเรียนเป็นหนังสือพร้อมทั้งพยานหลักฐานต่างๆ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้มีคำสั่งยกเลิกการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔

ในเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร ตามหนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด และประกาศผลการเลือกตั้งรับรองให้ นายเกษม อุประ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายเลข ๕ พรรคความหวังใหม่ เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือคัดค้านการประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดแรก) จนพ้นวาระการดำรงตำแหน่งแล้วก็ยังไม่มีการพิจารณาคำร้องของผู้ฟ้องคดี ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดใหม่) ได้ประกาศเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ให้ทำการเลือกตั้งใหม่ใน ๑๔ เขตเลือกตั้ง แต่ไม่ปรากฏรายชื่อของเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการสอบสวนตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งของนายเกษม อุประ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายเลข ๕ เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร และการดำเนินการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ไม่โปร่งใส เป็นการเพิกเฉยไม่กระทำการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง จึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ไม่พิจารณาให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสกลนคร

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยให้คู่กรณีทำคำให้การ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำให้การฉบับลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาเนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองไว้เกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาคดีพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๑๕. คำร้องที่สืบเก่า นายชาญ นามพิชญ์ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้งผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองนครราชสีมา ตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๔๔/๒๕๕๕ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ยื่นคำคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ต่อผู้ถูกฟ้องคดี ว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๖ ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มีการทุจริตเลือกตั้งทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งและเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหลายประการ

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหนังสือ ที่ ลต ๐๒๐๒/๔๓๕๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดีว่า ให้ยกคำร้องเรียนและคำร้องคัดค้านดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีแล้ว เนื่องจากยังไม่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องเรียนและคัดค้าน หรือบุคคลใดหรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกระทำการใดที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ฟ้องคดี ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้อย่างชัดแจ้งว่า มีการทุจริตการเลือกตั้ง ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ โดยมีคำขอ ดังนี้

๑. ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ลต ๐๒๐๒/๔๓๕๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕

๒. ให้ศาลมีคำสั่งว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม และ

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในเขตเลือกตั้งที่ ๖ จังหวัดบุรีรัมย์ ศาลปกครองนครราชสีมาได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดีว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กระอิสระที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตุลาการและเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีสภาพเสร็จเด็ดขาด และผู้ถูกฟ้องคดีต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระมิได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือในการกำกับดูแลของรัฐบาล เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้วินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว ย่อมเป็นอำนาจอิสระเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องต่อศาลปกครองไม่ได้ อีกทั้ง มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนด จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองนครราชสีมาจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๒๐. คำร้องที่ยื่น นายนิวัฒน์ ชุมนัน ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองสงขลา เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๐/๒๕๔๔ โดยฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศรับสมัครบุคคลเข้ารับการศึกษาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง โดยกำหนด

รับสมัครระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ ในการคัดเลือกกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง มีคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ จำนวน ๘ คน ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ทำหน้าที่สรรหาบุคคลซึ่งอาจได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง จำนวน ๑๕ คน ซึ่งเป็นจำนวนสามเท่าของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรังที่จะพึงมีได้ จำนวน ๕ คน เพื่อเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแต่งตั้งต่อไป โดยคณะกรรมการสรรหาฯ คัดเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร จำนวน ๓๘ คน และผู้รับการทาบทาม จำนวน ๕ คน ปรากฏว่า กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรังชุดเก่าทั้ง ๕ คน มีชื่อในบัญชีรายชื่อบุคคลในจำนวน ๑๕ คน ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓๘ วรรคสอง ที่ให้ถือว่ากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชุดเก่าเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกโดย คณะกรรมการสรรหาฯ ดังนั้น คณะกรรมการสรรหาฯ จึงมีสิทธิคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้ง เป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง เพียงจำนวน ๑๐ คนเท่านั้น ทำให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัคร คนหนึ่งไม่ได้รับความยุติธรรมในการคัดเลือก ได้รับความเสียหาย เสียโอกาส เพราะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดตรังชุดเก่าได้สิทธิตามระเบียบดังกล่าว โดยไม่ต้องผ่านการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาฯ เป็นการเลือกปฏิบัติ ให้อภิสิทธิ์เฉพาะกลุ่มบุคคลและปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีขอให้ ศาลปกครองมีคำสั่งหรือคำพิพากษา ดังนี้

๑. สั่งให้ยกเลิกระเบียบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๔ และระเบียบของผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๔

๒. สั่งให้ยกเลิกประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ เกี่ยวกับ รายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรัง

๓. ยกเลิกประกาศหรือคำสั่งใดๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการสรรหากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรังทั้งหมดและขอให้ดำเนินการใหม่

๔. ลงโทษทางวินัยแก่เจ้าพนักงานหรือพนักงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่รับคำร้องเรียนแล้วละเลย เพิกเฉย ไม่ดำเนินการใดๆ

ศาลปกครองสงขลาพิเคราะห์แล้ว มีคำสั่งรับคำขอข้อ (๑) และข้อ (๒) ไว้พิจารณาและไม่รับฟ้องตามคำขอข้อ (๓) และข้อ (๔) ไว้พิจารณา โดยให้คู่กรณีทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ให้การเพิ่มเติมว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ เพราะ

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรที่มีขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิใช่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาล ดังนั้นระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งออกโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงไม่อยู่ในอำนาจวินิจฉัยของศาลปกครอง

๒. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญ

๓. บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองสงขลาจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๒๑. คำร้องที่ยี่สิบเอ็ด แพทย์หญิงวารุณี ภูริสัมบรรณ ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๕๔ โดยฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๓๕๕/๒๕๕๓ ยกเลิกบัญชีรายชื่อทำให้ตนเองพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีโดยไม่ได้ระบุนความผิดให้ตนเองทราบไม่มีการไต่สวน แจ้งมูลความผิด แจ้งข้อกล่าวหา และไม่มีโอกาสชี้แจงต่อสู้ข้อกล่าวหา ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสชี้แจงต่อสู้ข้อกล่าวหา ผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอข้อมูลข้อกล่าวหาการกระทำความผิด แต่ไม่ได้รับคำตอบ จึงได้ทำหนังสือถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและในที่สุดได้รับหนังสือชี้แจงจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่างานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามกฎหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้งรวมทั้งมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่นอกเหนือการบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐในความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ตามมาตรา ๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาและคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งที่มีผลให้ผู้ฟ้องคดีถูกปลดออกจากตำแหน่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี เพื่อให้ผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีอยู่

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดเผยข้อมูลกล่าวหาการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดี โดย

๒.๑ เปิดเผยแพร่เอกสารที่มีผู้รายงานการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดีทุกชิ้นที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เปิดเผยแพร่ชื่อผู้รายงานการกระทำความผิดทุกคน รวมทั้งวัน เวลา สถานที่ที่ระบุนการกระทำความผิด

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยให้คู่กรณีทำคำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติมและเห็นว่า ไม่มีกรณีที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และตุลาการหัวหน้าคณะได้กำหนดให้วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ เป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ซึ่งในระหว่างที่ยังไม่ถึงวันสิ้นการแสวงหาข้อเท็จจริง ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ ลต (กทต.) ๐๑๐๑/๕๔๗๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ได้แย้งว่า บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เนื่องจากตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยไม่ได้ระบุว่าจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ศาลปกครองกลางพิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีนี้ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ จึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๒๒. คำร้องที่ยื่นสืบสอง นายจรุสพงษ์ เลหาประดิษฐ์สกุล ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลบางเมือง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๕๖๕/๒๕๔๖ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางเมือง ตำบลบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะมีการเลือกตั้งในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๖ โดยได้ยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๖

และได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายเลข ๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตรวจสอบหลักฐานของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ กล่าวคือไม่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเวลาดำเนินการสามปีนับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง จึงไม่ประกาศชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องคัดค้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการได้มีคำสั่งยืนตามคำสั่งเดิม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวลาดำเนินการ ๓ ปี นับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง ตามใบเสร็จภาษีโรงเรือนที่ดิน (ภ.ร.ด. ๑๒) จำนวน ๓ ฉบับ ติดต่อกัน ๓ ปี โดยไม่ได้เว้นการเสียภาษีในปีใดเลย ประกอบกับเกณฑ์ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ ลต (กกต.) ๐๓๐๒/ว ๒๐๑ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้ตีความมาตรา ๔๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ เกี่ยวกับเรื่องการเสียภาษีว่าหากเสียภาษีเพียงปีเดียวหรือเสียรวบยอดเพียงครั้งเดียวเพื่อให้ผลย้อนหลังเป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน เป็นการไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของกฎหมายนั้น เป็นการขยายความที่มีสาระเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการขยายความโดยมิชอบและไม่มีอำนาจในการขยายความตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีประกาศให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งโดยด่วน
๒. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณา และผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาล ตามมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖

ของรัฐธรรมนูญกำหนด ประกอบกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มิให้ใช้บังคับแก่องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๒๓. คำร้องที่ยื่นสืบสาม นายเชาวพันธ์ เขียวสะอาด ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ กับพวกรวม ๑๑ ราย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ประกอบด้วย ๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒. พลตำรวจโท วาสนา เพิ่มลาภ ๓. นายวีระชัย แนวนุญเนียร ๔. นายจรัล บุรณพันธ์ศรี ๕. นายปริญญา นาคฉัตร์ชัย ๖. พลเอก จารุกัทร เรืองสุวรรณ ๗. นายชนพันธ์ ศรีสาคร ๘. นายถนอม มารัตน์ ๙. นายบุญตา หาญวงศ์ ๑๐. นายกวี ไชยศิริ ๑๑. นายสมเกียรติ ลี้ภัยเจริญ ต่อศาลปกครอง นครราชสีมา ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๓/๒๕๔๖ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นประธานสาขาพรรค ความหวังใหม่ สาขาที่ ๒๐๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๕ พรรคความหวังใหม่มีมติยุบพรรค ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคตลอดจนกรรมการสาขาพรรคทั่วประเทศสิ้นสมาชิกภาพ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๗ จึงมีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีและคณะกรรมการสาขาพรรคความหวังใหม่ สาขาที่ ๒๐๕ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใน ๓๐ วัน ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ส่งหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรับทราบและผู้ฟ้องคดีได้รับทราบเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถจัดการประชุมกรรมการสาขาพรรคเพื่อแจ้งภารกิจดังกล่าวให้กับกรรมการสาขาพรรคได้ทัน เพราะกรรมการบางคนไปทำงานต่างจังหวัดอีกทั้งแบบฟอร์มในการแจ้งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมีรายละเอียดที่จะต้องกรอกเป็นจำนวนมาก ต้องใช้เวลาในการกรอกข้อความ ประกอบกับการสิ้นสภาพจากตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคของผู้ฟ้องคดีเป็นการสิ้นสภาพโดยผลของการยุบพรรคมิใช่เป็นการพ้นตำแหน่งตามวิธีปกติธรรมดา ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรู้ได้ว่าตนเองพ้นจากตำแหน่งวันใดเพราะต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเสียก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงทำหนังสือขอขยายเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินออกไปเป็นเวลา ๔๕ วัน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๗ มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีขยายเวลาตามที่ขอ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ มีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ทราบผู้ฟ้องคดีจึงได้รวบรวมบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของกรรมการสาขาพรรค

ทั้ง ๑๔ คน ส่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๗ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ แต่ปรากฏว่า เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๑ โดยความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ ได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไปมอบตัวสู้คดีและถูกพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลจังหวัดเดชอุดม ขอให้เป็นกรรมการสาขาพรรคศิษย์แพทย์และหนังสือพิมพ์สวท. และหนังสือพิมพ์สวท. เกินกำหนดระยะเวลา ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดเดชอุดม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๑๑ ราย เป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบขาดความรอบรู้ในเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๗ มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีและกรรมการสาขาพรรคความหวังใหม่ สาขาที่ ๒๐๕ ขยายระยะเวลายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นการใช้อำนาจดุลพินิจที่มีชอบ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่ง

๒. การแจ้งความดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีและกรรมการสาขาพรรคความหวังใหม่ สาขาที่ ๒๐๕ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดรายดำเนินการถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องผู้ฟ้องคดีและกรรมการสาขาพรรคความหวังใหม่ สาขาที่ ๒๐๕

ศาลปกครองนครราชสีมาได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาเฉพาะในข้อหาที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๗ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๑ (ฟตง)/๗๒ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีและกรรมการสาขาพรรคความหวังใหม่ สาขาที่ ๒๐๕ ขยายระยะเวลายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดีว่าศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิพากษา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในการกำกับดูแลของรัฐบาลตามมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่ามาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองนครราชสีมาจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

๒๔. คำร้องที่ยื่นสืบ นายไพศาล ลับบัวงาม ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๒๕/๒๕๕๖ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งได้ปฏิบัติงานในหน้าที่มาเป็นระยะเวลากว่า ๕ เดือน จนกระทั่งวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๓๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยไม่แจ้งข้อกล่าวหาและไม่มีการตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรีนั้น เป็นการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีฝ่ายเดียว โดยไม่มีการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงและไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งชี้แจงเหตุผลและพยานหลักฐานใดเลย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนมติและคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๓๕/๒๕๕๖ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี

๒. ให้การแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชุดใหม่เป็นโมฆะ ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา และผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำคำให้การแก้คดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาล ตามมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่ามาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญประกอบกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๕ เนื่องจากมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มิให้ใช้บังคับแก่องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ จากเหตุผลดังกล่าว บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนด บทบัญญัติดังกล่าวจึงใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองนครราชสีมาและศาลปกครองสงขลา พิจารณาแล้วให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นผู้ร้องดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำร้องทั้งสี่สืบที่คำร้อง มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน และประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

ประเด็นพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องได้ระบุนามตราของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ อีกทั้งมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรานั้นๆ กรณีจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ส่วนพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้บัญญัติบทนิยาม คำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ดังนี้

“หน่วยงานทางปกครอง” หมายความว่า

๑. เป็นหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของราชการส่วนกลาง เช่น กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากรม เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัดหรืออำเภอ ราชการส่วนท้องถิ่น เช่น กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยาและเทศบาลต่างๆ เป็นต้น โดยหน่วยงานเหล่านี้จะต้องเป็นนิติบุคคล

๒. รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น เช่น การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๓. หน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เช่น องค์กรมหาชนต่างๆ เป็นต้น

๔. หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง เช่น สภานายความที่ได้รับมอบอำนาจให้ออกใบอนุญาตหรือถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการอาชีพนายความ หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจให้ตรวจรับรองสภาพรถยนต์ก่อนการชำระภาษีรถยนต์ประจำปี เป็นต้น

ส่วน “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายถึง

๑. ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง

๒. คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และ

๓. บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตาม (๑) หรือ (๒)

ดังนั้น หน่วยงานทางปกครองตามบทนิยามนี้มี ๒ ประเภท ด้วยกัน คือ องค์กรที่มีลักษณะเป็นหน่วยงานทางปกครอง เช่น หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น กับองค์กรที่โดยสภาพมิใช่หน่วยงานทางปกครอง แต่เป็นหน่วยงานทางปกครองด้วยเพราะได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง เช่น องค์กรมหาชนต่างๆ หรือสภานายความ เป็นต้น ซึ่งเห็นได้ชัดว่า หน่วยงานเหล่านี้ย่อมอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาล และเมื่อพิจารณา

จากรัฐธรรมนูญ และกฎหมายข้างต้นแล้ว จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เป็นปัญหานั้น บัญญัติแตกต่างกันจริง ซึ่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ นั้น ได้เรียกคู่กรณีฝ่ายรัฐที่มีรูปแบบเป็นหน่วยงานหรือองค์กร (นิติบุคคล) อาจเป็นคู่ความในคดีปกครองว่า “หน่วยงานทางปกครอง” และให้นิยามไว้ในมาตรา ๓ ดังกล่าวข้างต้น และเรียกผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งอาจเป็นคู่ความในคดีปกครองว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาลเช่นกัน ส่วนถ้อยคำที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ แต่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ไม่ได้บัญญัติ ได้แก่ คำว่า “... ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล” ไว้หน้าคำว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า ความแตกต่างกันเช่นนี้ไม่มีผลทำให้บทบัญญัติทั้ง ๓ มาตราของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยเฉพาะมาตรา ๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เพราะรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งในประเด็นตามคำร้องนี้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้บัญญัติกำหนดรายละเอียดของคำว่า หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อาจเป็นคู่กรณีในศาลปกครองในฐานะผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดี ส่วนมาตรา ๕ ก็บัญญัติรายละเอียดว่าด้วยอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งของศาลปกครอง ในขณะที่เดียวกัน มาตรา ๔๒ ก็บัญญัติว่าด้วยผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ที่ต้องการพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกหน่วยงานของรัฐละเมิดมีผลบังคับอย่างแท้จริง อันปรากฏชัดอยู่ในเหตุผลในประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ๒๕๕๒ ที่ว่า “...โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้จัดตั้งศาลปกครองขึ้น เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครองระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เกี่ยวกับการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย...”

ดังนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๓ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ และเมื่อพิจารณาแล้วว่า บทบัญญัติมาตรา ๓ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ก็ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่า มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ หรือไม่ เพราะทั้งมาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ เป็นผลของบทบัญญัติมาตรา ๓

ทั้งนี้ในการตีความรับรองบทบัญญัติของกฎหมายที่ถูกโต้แย้งว่าบัญญัติไว้เกินกว่าที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่าไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยตีความว่า บทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ ซึ่งบัญญัติให้อำนาจนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองได้ หากมีกรณีที่ทำให้พรรคการเมืองต้องเลิกหรือยุบไปเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองนั้นไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งๆ ที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒๘ (๒) บัญญัติไว้เพียงว่าในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองจะต้องไม่นำเอาเหตุที่พรรคการเมืองไม่ส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่มีสมาชิกได้รับเลือกตั้งมาเป็นเหตุให้ต้องเลิกหรือยุบพรรคการเมืองเท่านั้น และแม้จะมีผู้โต้แย้งว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๕ ดังกล่าวบัญญัติไว้เกินกว่าที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้ แต่ศาลรัฐธรรมนูญก็ได้วินิจฉัยวางบรรทัดฐานไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองดังกล่าว “...ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒๘ (๒) ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องการเลิกหรือยุบพรรคการเมืองไว้แล้ว แม้จะไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดแจ้งว่าการสั่งยุบพรรคการเมืองเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่การสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นศาลรัฐธรรมนูญก็มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว (ตามมาตรา ๖๓) ฉะนั้น การที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองในกรณีอื่นด้วยนั้น จึงมิใช่เป็นการให้อำนาจนอกเหนือตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้แต่อย่างใด เพราะเป็นเรื่องของการสั่งยุบพรรคการเมืองโดยเฉพาะ...”

นอกจากนั้น แม้ว่าจะมีพรรคการเมืองหลายพรรคที่ถูกนายทะเบียนพรรคการเมืองเสนอคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบโต้แย้งว่ามาตรา ๖๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดกับรัฐธรรมนูญ แต่ศาลรัฐธรรมนูญก็ยื่นยันบรรทัดฐานของคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ว่า มาตรา ๖๕ ดังกล่าว ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองได้

ในทำนองเดียวกัน ในประเด็นตามคำร้องนี้ศาลรัฐธรรมนูญย่อมมีอำนาจที่จะวินิจฉัยว่าแม้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๔๒ จะไม่ระบุว่าหน่วยงานทางปกครองที่จะเป็นคู่กรณีในศาลปกครองจะต้องเป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลไว้ด้วยก็ไม่ทำให้บทบัญญัติทั้ง ๓ มาตรา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เพราะบทบัญญัติทั้ง ๓ มาตรา สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ ที่รับรอง “สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล

ให้รับผิดชอบ เนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นกระทำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น...” โดยเฉพาะเมื่อหน่วยงานของรัฐนั้นใช้อำนาจหรือละเว้นการใช้อำนาจทางปกครองที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพหรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ประชาชน

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๕๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ